

PLUIMVEEHOUDER MAAKT WERK VAN VOORKOMEN HITTEPROBLEMEN

Rob Adams is zich zeer bewust van de problemen en risico's van hitte en uitval van klimaatapparatuur. Om de puntjes op de i te zetten laat hij zijn installatie en werkwijzen controleren door zijn verzekeringsmaatschappij. Zo hoopt hij de kans op problemen door hitte verder te verkleinen.

De zomer is afgelopen en ondanks extreme hitte in september heeft legpluimveehouder Rob Adams nauwelijks problemen gehad met de warmte. Hij zorgt voor een goed klimaat in de stallen en zit er bovenop dat de klimaat- en beveiligingsapparatuur altijd werkt. „Over het algemeen is er tot 35 graden Celsius weinig aan de hand. Daarboven wordt het spannend”, weet de ondernemer. Hij is zich bewust van het belang van betrouwbare installaties en laat daarom specialisten van Interpolis het bedrijf doorlichten. Dat zijn agrarisch specialist Wim Niessen en technisch specialist Berry Looijen. „Grote problemen met hitte hebben we bijna nooit, maar we willen de risico's zo klein mogelijk maken”, aldus de pluimveehouder.

Een rondleiding door het bedrijf van Adams geeft een beeld van een ondernemer

die goed nadenkt over veiligheid. Naast bewust werken aan voorkomen van hitteproblemen heeft hij bijvoorbeeld maatregelen genomen tegen brand. Zo staat de meeste elektrische apparatuur in aparte, brandvrije technische ruimtes. Lopend door de stallen wijzen Niessen en Looijen op een paar verbeterpunten, maar het is echt de puntjes op de i zetten. In het kader op deze pagina's staan nog wat meer algemene tips en adviezen.

Temperatuur verlagen

Problemen met hitte voorkomen begint met het tegengaan van warmte in de stallen en voldoende luchttoevoer. Aangezien er op dit bedrijf nogal wat stallen staan op de verschillende locaties, ervaart Adams zeker verschillen. „In de meeste stallen is de bezetting niet zo hoog, dus zijn er veel kuubs per dier. In één verrijkte kooi-stal is de bezetting wel hoog. Ook schijnt de zon pal op het dak en de zijgevel zodat de binnenkomende lucht opwarmt.” Die stal gaf in het verleden weleens problemen bij hitte, maar sinds dit jaar heeft hij een eenvoudige oplossing: fijne waternozzels bij de luchtinlaat. „We kunnen daarmee de temperatuur 4 tot 5 graden doen dalen. En dat is net genoeg om het klimaat te verbeteren.” Gezien de relatief lage kosten en eenvoudige toepassing denkt Adams erover om de techniek ook in andere stallen te installeren. Ook de instellingen van de klimaatapparatuur zijn belangrijk; met het kleiner maken van de bandbreedte komt de installatie sneller op het maximale ventilatieniveau als de temperaturen hoog zijn en ventileert het 's avonds langer door.

Foto: Bert Larsen

Het bedrijf in Ell telt 75.000 scharrelhennen en 97.000 hennen in verrijkte kooi-stal. De ondernemer maakt zelf voer en wekt via de daken energie op.

Naast het zorgen voor een optimaal klimaat geeft de pluimveehouder in tijden van warmte extra vitamine C via het drinkwater. Vitamine C beschermt weefsel tegen de stress die optreedt bij hoge temperaturen. Adams verstrekt het middel alleen op dagen dat het zeer warm is. „Meestal blijft het beperkt tot twee dagen.”

Storingen voorkomen

Zorgen voor een goed klimaat is belangrijk, maar de ondernemer is ook goed voorbereid als het mis dreigt te gaan. Zo neemt hij preventieve maatregelen om storingen aan installaties te voorkomen en is voorbereid in het geval het toch mis gaat. Belangrijk is

dat een technische storing niet te lang duurt. Daarom heeft hij voor de ventilatoren alle reserveonderdelen op voorraad. Bij de werking van de installaties komen de mannen van Interpolis om de hoek kijken. Om problemen met de klimaatapparatuur

te voorkomen werkt Adams bewust op alle bedrijven in alle stallen met één merk. Dat voorkomt de kans op fouten, zeker omdat hij ook met personeel werkt. Adams kan de klimaatapparatuur, via FarmConnect van zijn leverancier, met de telefoon bedienen.

Een prima systeem aldus Looijen. „Het is wel goed je te beseffen dat via dergelijke technieken niet te zien is of een ventilator daadwerkelijk draait.” Met camera's is dat wel het geval, maar dat gaat Adams een stap te ver. Ook verwacht hij dat die niet lang

Rob Adams (l) bekijkt met Wim Niessen en Berry Looijen van Interpolis de elektrische installaties van het leghennenbedrijf in Ell.

PROFIEL

Rob Adams (49)
Ell (L.)

Een pluimveebedrijf met circa 500.000 leghennen, zowel verrijkte kooi als scharrel. De ondernemer heeft drie locaties in eigendom, twee in Ell en één in Haler, en een huurlocatie in Ittervoort. Eigen grond wordt verhuurd. Op het bedrijf wordt eigen voer gemaakt met losse grondstoffen en een premix.

bestand zijn tegen de omstandigheden in een kippenstal.

Bij een alarm worden drie nummers gebeld: het huisnummer en twee mobieltjes. Looijen adviseert het aantal nummers uit te breiden. Ook merkt hij op dat mobiele nummers niet altijd een goed bereik hebben. Een mogelijkheid is om met meerdere providers te werken, daar zijn zelfs speciale pakketten voor. Andere systemen ziet Adams niet zitten. „Ik wil niet met nog een semafoon of zo rond gaan lopen.” Looijen benadrukt dat het belangrijk is te beseffen dat een verbinding nooit 100 procent is. Het alarm moet minimaal elke week worden getest. „Ik doe het meestal als er toch een elektricien op het bedrijf aanwezig is en zeker voor een warme periode.”

Proefdraaien aggregaat

Een onmisbare back-up is het noodaggregaat. Adams heeft per stal een eigen aggregaat staan die hij netjes volgens de norm elke maand laat proefdraaien. De plaats van de aggregaten is prima; in een afgeschermd ruimte met voldoende luchtinlaat en rookafvoer. Een tip: door buiten een rood en groen lampje te monteren is van een afstand de status van de aggregaat af te lezen. Het meest tricky is het relais dat bij de omschakeling naar noodstroom betrokken is; dat kan blijven hangen als het langere tijd niet is gebruikt. Looijen adviseert het aggregaat elke 4 tot 8 weken te starten en mi-

Tips voor betrouwbare regelapparatuur

Niet alle adviezen van Interpolis zijn op het bedrijf van Rob Adams genoemd. Hierbij enkele andere tips voor de beste werking van regelapparatuur.

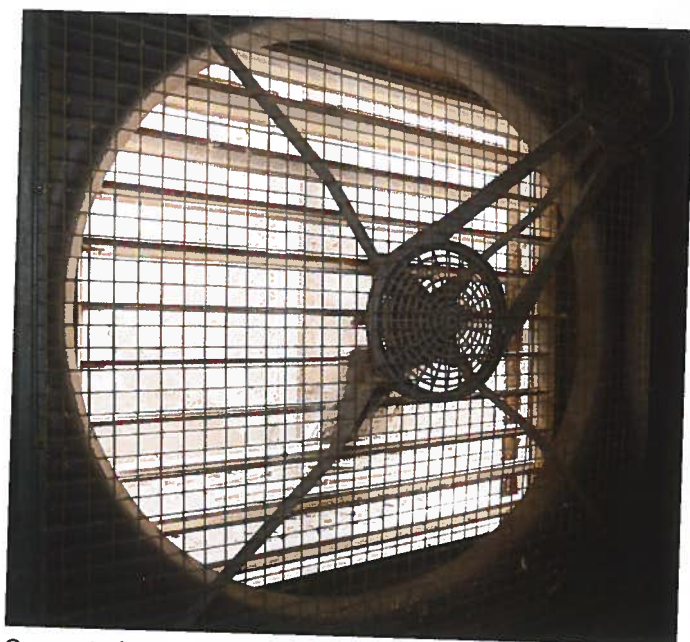
- > Zorg bij aanleg voor een goede overspanningsbeveiliging en potentiaalvereffening.
- > Installeer een overbruggingsschakelaar op de klimaat- en frequentieregelaar. De ventilator kan dan handmatig draaien.
- > Laat de installatie elke vijf jaar keuren volgens de NEN 3140-eisen.
- > Gebruik verbreekcontacten op de alarmingangen. Dan wordt een kabelbreuk of slecht alarmcontact direct opgemerkt.
- > Sluit een onderhoudscontract voor de regel- en alarmeringsapparatuur. Laat de alarminstallatie en aggregaat jaarlijks onderhouden door een installateur.
- > Stel voor alarmmeldingen de telefoonkiezer in op 'reset voor terugbellen'.
- > Gebruik zo kort mogelijke vertragingstijden in de alarmmelder en telefoonkiezer.
- > Bel de alarmmelder na onweer.
- > Voorkom opstartproblemen van het aggregaat door onder andere een voldoende groot brandstoffilter, een vochtafscheider, duplexfilter of een droger op de tankontluchter.
- > Controleer de tank van het aggregaat maandelijks op vocht. Daarvoor is speciale waternivelpasta beschikbaar die verkleurt als er water in de diesel zit.

nimaal een uur te laten draaien onder belasting. „De stroom moet echt overgenomen worden. Dus het beste is om de hoofdschakelaar uit te zetten.” Hij noemt ook het belang van de kwaliteit van de accu van het aggregaat; die moet tijdens het onderhoud regelmatig worden getest.

Looijen wijst ook op de diesel: doordat deze brandstof tegenwoordig een deel bio-

diesel bevat kan er bacteriegroei in plaatsvinden. Er zijn speciale toevoegmiddelen om dat te voorkomen. Ook vocht moet worden voorkomen. Dat kan door de tank altijd maximaal af te vullen.

René Stevens

Om eventuele problemen met ventilatoren zo snel mogelijk op te lossen, heeft Adams alle onderdelen in voorraad liggen.

Adams kan de klimaatapparatuur via FarmConnect van zijn leverancier via de telefoon bedienen. Alarmmeldingen gaan naar drie telefoons.